

INFORMACIJE VEZANE ZA DOZVOLU BORAVKA IZ HUMANITARNIH RAZLOGA PREMA ČL. 25.5 N(J)EMAČKOG ZAKONA O BORAVKU

Što znači dozvola boravka iz humanitarnih razloga?

Dozvolu boravka iz humanitarnih razloga mogu dobiti ako bih bez nje morao-la napustiti N(j)emačku, međutim to iz određenih razloga nije moguće. Postoje razni razlozi za takvu dozvolu boravka.

Kada dobivam dozvolu boravka iz humanitarnih razloga?

- ✓ Trenutno imam takozvanu „Duldung“, tj. privremeno se moj boravak tolerira/toleriše (prema čl. 60.a, vidi „Duldungspapier“). Tu dozvolu imam ukupno 1,5 godine –
- ✓ ne može me se deportirati/deportovati. Za to postoje razlozi na koje ja sam-a ne mogu utjecati/uticati. U vezi toga, neće se ni uskoro ništa prom(ij)eniti.

Ne mogu da napustim N(j)emačku jer:

- ✓ sam jako bolestan-na i zbog svoje bolesti ne mogu da napustim N(j)emačku
- ↳ ili imam porodičnu/obiteljsku vezu s osobama koje se nalaze u N(j)emačkoj
- ↳ ili već dugo ovd(j)e živim i ovd(j)e sam se udomaćio-la
- ↳ ili pr(ij)evozna povezanost s mojom domovinom nije dovoljna
- ↳ ili ne pos(j)edujem **pasoš/putovnicu** i od svoje ambasade nisam dobio-la papire – dalj(nj)e informacije u vezi toga ćete pronaći takođe(r) pod „**Mitwirkungspflicht**“ (obaveza saradnje/suradnje),
- ✓ imam pasoš/putovnicu ili zam(j)enski pasoš/zamjensku putovnicu ili zam(j)ensku ličnu kartu/zamjensku osobnu iskaznicu ili *putnu ispravu za strance* ili druge papire o identitetu (npr.: kopije pasoša/putovnice ili lične karte/osobne iskaznice, vozačku dozvolu, rodni list, izvod iz registra stanovništva)
- ↳ ili mogu dokazati da sam predao-la (novi) zaht(j)ev za izdavanje pasoša/putovnice, zam(j)enskog pa-soša/zamjenske putovnice odnosno zam(j)enske lične karte/zamjenske osobne iskaznice / putne isprave za strance ! Bitno je da možete dokazati svoj trud oko pribavljanja putne isprave, npr. pis-menom potvrdom ili razgovorom u ambasadi Vaše domovine ili putem potvrde o stupanju u kontakt sa državnim službama u Vašoj domovini u svrhu izdavanja putne isprave
- ↳ ili mogu dokazati da u naredno vr(ij)eme neću dobiti ispravu o identitetu od diplomatske misije svoje domovine te da se od mene ne može tražiti da se dalje oko toga trudim / da to dalje pokušavam (tj. da se to od mene ne sm(ij)e dalje tražiti)
- ↳ ili – u slučaju kompletног neraspolažanja putnom ispravom – mogu dokazati da sam sve pokušao-la da dobijem putnu ispravu i da razjasnim svoj identitet (tj. „da sam ispunio-la zakonsku obavezu saradnje/suradnje“).
- ✓ Mogu se pretežno sam-a finansirati/financirati (više od 50%) ili sopstveno finansiranje/vlastito financiranje životnih troškova će uskoro biti vrlo v(j)erovatno/vjerojatno („pozitivna prognoza“):
- ✓ u sl(j)edećim slučajevima sm(ij)em primati socijalnu pomoć: obrazovanje za zanimanje („Ausbildung“) ili studij, briga o maloljetnom/malodobnom d(j)etetu, samohrani roditelj ili njegovanje bliskog srodnika
- ↳ ili sam bolestan-na ili imam t(j)elesni ili mentalni hendikep ili ne mogu raditi zbog svojih godina,
- ✓ imam usmena znanja n(j)emačkog jezika (A2),
- ✓ ako imam d(j)ecu koja pohađaju školu, mogu dokazati da ona pohađaju školu,

INFORMACIJE VEZANE ZA DOZVOLU BORAVKA IZ HUMANITARNIH RAZLOGA PREMA ČL. 25.5 N(J)EMAČKOJ ZAKONA O BORAVKU

- ✓ ne postoje nikakve osude protiv mene zbog bilo kakvih krivičnih/kaznenih d(j)ela, ali: i u slučaju da ste kažnjavani, trebali biste predati zaht(j)ev za boravišnu dozvolu,
- ✓ priznajem „slobodnu i ustavnu demokraciju“ u N(j)emačkoj: u vezi toga mogu potpisati dokument u službi za strance. Dobro je prvo pročitati taj dokument i tek onda potpisati.
- ✓ poznajem „pravno i društveno uređenje i životne okolnosti u N(j)emačkoj“.
! Napomena: Molimo da se obratite sav(j)etovalištu. Možda je potrebna neka potvrda.

Što još?

- ! M(j)erodavan je trenutak kada ste predali zaht(j)ev sa svim traženim dokumentima.
- ! Zakon kaže da svi uslovi/uvjeti moraju biti ispunjeni u trenutku predavanja svih dokumenata.
- ! Onda služba za strance treba izdati dozvolu ostanka.
- ! Moguće su iznimke u odnosu na neke propise. Služba za strance takođe(r) ima pravo na sopstvenu/vlastitu proc(j)enu. To važi pogotovo u slučaju kada neki uslov/uvjet nije ispunjen odnosno neki dokument nije na raspolaganju, a mene se ne može držati odgovornim-om za to.

OBAVEZA SARADNJE/SURADNJE („Mitwirkungspflicht“) je većinom vezana za lične/osobne papire.

Što mogu uraditi da se moja saradnja/suradnja prizna?

- ✓ Služba za strance smatra da se ja moram pobrinuti o tome da me se ne može deportirati/deportovati,
- ✓ tu je samo sopstveno/vlastito ponašanje relevantno, a ne ponašanje članova porodice/obitelji,
- ✓ samo su relevantna aktualna kršenja obaveze saradnje/suradnje. Ponašanje iz prošlosti ne sm(ij)e biti navedeno kao razlog ako je trenutno ispunjena obaveza saradnje/suradnje.
Više o tome pronađite ovd(j)e: **Dalj(nj)e informacije**.

Gd(j)e mogu dobiti pomoć?

- 👤 Ako imate pitanja kako ispuniti uslove/uvjete i u vezi pripreme korisno je otići u sav(j)etovalište ili zatražiti podršku advokata/advjetnika.

Sl(j)eđeća m(j)esta mogu pružati pomoć:

- ▶ U Saskoj-Anhaltu: sav(j)etovališta odvojenog sav(j)etovanja i davanja usluga „Gesonderte Beratung und Betreuung“ ↗ <https://www.fluechtlingsrat-lsa.de/adressen-und-beratungsstellen/kontakte-landesweit/>,
- ▶ projekat „Right of Residence“ ↗ [http://www.fluechtlingsrat.de/](https://www.fluechtlingsrat-lsa.de/ueber-uns/projekte/ror/v(ij)eća za izb(j)eglice Flüchtlingsrat Sachsen-Anhalt e.V.
▶ U drugim n(j)emačkim pokrajinama: v(ij)eća za izb(j)eglice ↗ <a href=) ili sami nude sav(j)etovanje ili mogu nuditi podršku pri uspostavljanju kontakata sa sav(j)etovalištim i, po potrebi, specijalizovanim advokatima/specijaliziranim odvjetnicima.

Dalj(nj)e informacije:

- ▶ Ekspertiza o obavezama saradnje/suradnje, Dr. Carsten Hörich i Stud. Iur. Moritz Putzar-Sattler: „Voraussetzungen von Sanktionen bei Nichtmitwirkung im Ausländerrecht“ (Uslovi/Uvjeti za sankcije u slučaju nesaradnje/nesuradnje u n(j)emačkom pravu stranaca) ↗ <https://www.fluechtlingsrat-lsa.de/2017/11/9275/>, ↗ <https://www.fluechtlingsrat-lsa.de/2018/08/ror-gutachten-zu-aufenthaltsmöglichkeiten-nach-dem-asyl-verfahren>

INFORMACIJE VEZANE ZA ZAKONSKO PRAVILLO OSTANKA prema čl. 25.a n(j)emačkog Zakona o boravku

Za dod(j)elu dozvole ostanka bitne su sl(j)edeće tačke/točke:

- ✓ Trenutno imam takozvanu „Duldung“, tj. privremeno se moj boravak tolerira/tolerira (prema čl. 60.a, vidi „Duldungspapier“),
- ✓ imam između 14 i 20 godina i predajem zaht(j)ev pr(ij)e svog 21. rođendana,
- ✓ u N(j)emačkoj sam najmanje 4 godine,
- ✓ trenutno i već najmanje 4 godine pohađam školu općeg/opšteg obrazovanja, fakultet ili strukovnu školu
- ↳ ili već imam završnu diplomu škole ili kvalifikaciju zanimanja i pretežno sam u stanju da sam-a finansiram/financiram svoje životne troškove odnosno veoma brzo ću v(j)erovatno/vjerljivo biti u tom stanju („pozitivna prognoza“):
  - ✓ u sl(j)edećim slučajevima sm(ij)em primati socijalnu pomoć: obrazovanje za zanimanje („Ausbildung“) ili studij, briga o maloljetnom/malodobnom d(j)etetu, samohrani roditelj ili njegovanje bliskog srodnika
  - ↳ ili sam bolestan-na ili imam t(j)elesni ili mentalni hendikep ili ne mogu raditi zbog svojih godina,
- ✓ imam pasoš/putovnicu ili zam(j)enski pasoš/zamjensku putovnicu ili zam(j)ensku ličnu kartu/zamjensku osobnu iskaznicu ili putnu ispravu za strance ili druge papire o identitetu (kao npr. kopije pasoša/putovnice ili lične karte/osobne iskaznice, vozačku dozvolu, rodni list, izvod iz registra stanovništva)
- ↳ ili mogu dokazati da sam predao-la (novi) zaht(j)ev za izdavanje pasoša/putovnice, zam(j)enskog pasoša/zamjenske putovnice odnosno zam(j)enske lične karte/zamjenske osobne iskaznice / putne isprave za strance. ! Bitno je da možete dokazati svoj trud oko pribavljanja putne isprave, npr. pismenom potvrdom ili razgovorom u ambasadi Vaše domovine ili putem potvrde o stupanju u kontakt sa državnim službama u Vašoj domovini u svrhu izdavanja putne isprave
- ↳ ili mogu dokazati da u naredno vr(ij)e neću dobiti ispravu o identitetu od diplomatske misije svoje domovine te da se od mene ne može tražiti da se dalje oko toga trudim / da to dalje pokušavam (tj. da se to od mene ne sm(ij)e dalje tražiti)
- ↳ ili – u slučaju kompletног neraspolažanja putnom ispravom – mogu dokazati da sam sve pokušao-la da dobijem putnu ispravu i da razjasnim svoj identitet (tj. „da sam ispunio-la zakonsku obavezu saradnje/suradnje“).
- ✓ imam usmena znanja n(j)emačkog jezika (nivo A2),
- ✓ ako imam d(j)ecu koja pohađaju školu, mogu dokazati da ona pohađaju školu,
- ✓ dosad ne postoje nikakve osude protiv mene zbog bilo kakvih krivičnih/kaznenih d(j)ela, ali: i u slučaju da ste kažnjavani, trebali biste predati zaht(j)ev za boravišnu dozvolu,
- ✓ priznajem „slobodnu i ustavnu demokraciju u N(j)emačkoj“: u vezi toga mogu potpisati dokument u službi za strance. Dobro je pri(ij)e potpisivanja pročitati taj dokument.
- ✓ poznajem „pravno i društveno uređenje i životne okolnosti u N(j)emačkoj“. ! Napomena: Molimo da se obratite sav(j)etovalištu. Možda je potrebna neka potvrda.

INFORMACIJE VEZANE ZA ZAKONSKO PRAVILLO OSTANKA prema čl. 25.a n(j)emačkog Zakona o boravku

OBAVEZA SARADNJE/SURADNJE („Mitwirkungspflicht“) je većinom vezana za lične/osobne papire.

Što mogu uraditi da se moja saradnja/suradnja prizna?

- ✓ Služba za strance smatra da se ja moram pobrinuti o tome da me se ne može deportirati/deportovati,
- ✓ tu je samo sopstveno/vlastito ponašanje relevantno, a ne ponašanje članova porodice/obitelji,
- ✓ samo su relevantna aktualna kršenja obaveze saradnje/suradnje. Ponašanje iz prošlosti ne sm(ij)e biti navedeno kao razlog ako je trenutno ispunjena obaveza saradnje/suradnje.
Više o tome pronađite ovd(j)e: [Dalj\(nj\)e informacije](#).

Što je još bitno?

- ! M(j)erodavan je trenutak kada ste predali zaht(j)ev sa svim traženim dokumentima.
- ! Zakon kaže da svi uslovi/uvjeti moraju biti ispunjeni u trenutku predavanja svih dokumenata.
- ! Onda služba za strance treba izdati dozvolu ostanka.
- ! Moguće su iznimke u odnosu na neke propise. Služba za strance takođe(r) ima pravo na sopstvenu/vlastitu proc(j)enu. To važi pogotovo u slučaju kada neki uslov/uvjet nije ispunjen odnosno neki dokument nije na raspolaganju, a mene se ne može držati odgovornim-om za to.

Gd(j)e mogu dobiti pomoć?

- Ako imate pitanja kako ispuniti uslove/uvjete i u vezi pripreme korisno je otici u sav(j)etovalište ili zatražiti podršku advokata/odvjetnika.

Sl(j)eđeća m(j)esta mogu pružati pomoć:

- U Saskoj-Anhaltu: sav(j)etovališta odvojenog sav(j)etovanja i davanja usluga „Gesonderte Beratung und Betreuung“ ↗ <https://www.fluechtlingsrat-lsa.de/adressen-und-beratungsstellen/kontakte-landesweit/>,
- projekat „Right of Residence“ ↗ <https://www.fluechtlingsrat-lsa.de/ueber-uns/projekte/ror/> v(ij)eća za izb(j)eglice Flüchtlingsrat Sachsen-Anhalt e.V.
- U drugim n(j)emačkim pokrajinama: v(ij)eća za izb(j)eglice ↗ <http://www.fluechtlingsrat.de/> ili sami nude sav(j)etovanje ili mogu nuditi podršku pri uspostavljanju kontakata sa sav(j)etovalištima i, po potrebi, specijalizovanim advokatima/specijaliziranim odvjetnicima.

Dalj(nj)e informacije:

- Ekspertiza o obavezama saradnje/suradnje, Dr. Carsten Hörich i Stud. Iur. Moritz Putzar-Sattler: „Voraus-setzungen von Sanktionen bei Nichtmitwirkung im Ausländerrecht“ (Uslovi/UVjeti za sankcije u slučaju nesaradnje/nesuradnje u n(j)emačkom pravu stranaca) ↗ <https://www.fluechtlingsrat-lsa.de/2017/11/9275/>, ↗ <https://www.fluechtlingsrat-lsa.de/2018/08/ror-gutachten-zu-aufenthaltsmoeglichkeiten-nach-dem-asylverfahren/>, ↗ https://www.der-paritaetische.de/fileadmin/user_upload/Publikationen/doc/2017-11-13_bleiberecht-2017_web.pdf

INFORMACIJE VEZANE ZA ZAKONSKO PRAVILLO OSTANKA prema čl. 25.b n(j)emačkog Zakona o boravku

Za dod(j)elu dozvole ostanka bitne su sl(j)eđeće tačke/točke:

- ✓ Trenutno imam takozvanu „Duldung“, tj. privremeno se moj boravak tolerira/toleriše (prema čl. 60.a, vidi „Duldungspapier“),
  - ↳ ili već najmanje 8 godina boravim u N(j)emačkoj i živim sam-a,
  - ↳ ili već najmanje 6 godina boravim u N(j)emačkoj i živim skupa sa maloljetnim/malodobnjim d(j)etetom (osim/sem biološke d(j)ece ubrajaju se i udomljena djeca/deca na hraniteljstvu i pastorčad),
  - ✓ mogu se pretežno sam-a finansirati/financirati (više od 50%) ili sopstveno finansiranje/vlastito financiranje životnih troškova će uskoro biti vrlo v(j)erovatno/vjerojatno („pozitivna prognoza“):
    - ✓ u sl(j)eđem slučajevima sm(ij)em primati novac od socijalne službe: obrazovanje za zanimanje („Ausbildung“) ili studij, briga o maloljetnom/malodobnjom d(j)etetu, samohrani roditelj ili njegovanje bliskog srodnika
    - ↳ ili sam bolestan-na ili imam t(j)jelesni ili mentalni hendikep ili ne mogu raditi zbog svojih godina,
  - ✓ imam pasoš/putovnicu ili zam(j)enski pasoš/zamjensku putovnicu ili zam(j)ensku ličnu kartu/zamjensku osobnu iskaznicu ili putnu ispravu za strance ili druge papire o identitetu (kao npr. kopije pasoša/putovnice ili lične karte/osobne iskaznice, vozačku dozvolu, rodni list, izvod iz registra stanovništva)
  - ↳ ili mogu dokazati da sam predao-la (novi) zaht(j)ev za izdavanje pasoša/putovnice, zam(j)enskog pasoša/zamjenske putovnica odnosno zam(j)enske lične karte/zamjenske osobne iskaznice / putne isprave za strance. ! Bitno je da možete dokazati svoj trud oko pribavljanja putne isprave, npr. pismenom potvrdom ili razgovorom u ambasadi Vaše domovine ili putem potvrde o stupanju u kontakt sa državnim službama u Vašoj domovini u svrhu izdavanja putne isprave
  - ↳ ili mogu dokazati da u naredno vr(ij)eme neću dobiti ispravu o identitetu od diplomatske misije svoje domovine te da se od mene ne može tražiti da se dalje oko toga trudim / da to dalje pokušavam (tj. da se to od mene ne sm(ij)e dalje tražiti)
  - ↳ ili – u slučaju kompletног neraspolaganja putnom ispravom – mogu dokazati da sam sve pokušao-la da dobijem putnu ispravu i da razjasnim svoj identitet (tj. „da sam ispunio-la zakonsku obavezu saradnje/suradnje“).
  - ✓ Imam usmena znanja n(j)emačkog jezika (A2),
  - ✓ ako imam d(j)ecu koja pohađaju školu, mogu dokazati da ona pohađaju školu,
  - ✓ dosad ne postoje nikakve osude protiv mene zbog bilo kakvih krivičnih/kaznenih d(j)ela, ali: i u slučaju da ste kažnjavani, trebali biste predati zaht(j)ev za boravišnu dozvolu,
  - ✓ priznajem „slobodnu i ustavnu demokraciju u N(j)emačkoj“: u vezi toga mogu potpisati dokument u službi za strance. Dobro je pr(ij)e potpisivanja pročitati taj dokument.
  - ✓ poznajem „pravno i društveno uređenje i životne okolnosti u N(j)emačkoj“.
- ! Napomena:** Molimo da se obratite sav(j)etovalištu. Možda je potrebna neka potvrda.

INFORMACIJE VEZANE ZA ZAKONSKO PRAVILLO OSTANKA prema čl. 25.b n(j)emačkog Zakona o boravku

OBAVEZA SARADNJE/SURADNJE („Mitwirkungspflicht“) je većinom vezana za lične/osobne papire.

Što mogu uraditi da se moja saradnja/suradnja prizna?

- ✓ Služba za strance smatra da se ja moram pobrinuti o tome da me se ne može deportirati/deportovati,
- ✓ tu je samo sopstveno/vlastito ponašanje relevantno, a ne ponašanje članova porodice/obitelji,
- ✓ samo su relevantna aktualna kršenja obaveze saradnje/suradnje. Ponašanje iz prošlosti ne sm(ij)e biti navedeno kao razlog ako je trenutno ispunjena obaveza saradnje/suradnje.

Više o tome pronađite ovd(j)e: [Dalj\(nj\)e informacije](#)

Što je još bitno?

- ! M(j)erodavan je trenutak kada ste predali zaht(j)ev sa svim traženim dokumentima.
- ! Zakon kaže da svi uslovi/uvjeti moraju biti ispunjeni u trenutku predavanja svih dokumenata.
- ! Onda služba za strance treba izdati dozvolu ostanka.
- ! Moguće su iznimke u odnosu na neke propise. Služba za strance takođe(r) ima pravo na sopstvenu/vlastitu proc(j)enu. To važi pogotovo u slučaju kada neki uslov/uvjet nije ispunjen odnosno neki dokument nije na raspolaganju, a mene se ne može držati odgovornim-om za to.

Gd(j)e mogu dobiti pomoć?

- Ako imate pitanja kako ispuniti uslove/uvjete i u vezi pripreme korisno je otići u sav(j)etovalište ili zatražiti podršku advokata/advjetnika.

Sl(j)eđeća m(j)esta mogu pružati pomoć:

- U Saskoj-Anhaltu: sav(j)etovališta odvojenog sav(j)etovanja i davanja usluga „Gesonderte Beratung und Betreuung“
<https://www.fluechtlingsrat-lsa.de/adressen-und-beratungsstellen/kontakte-landesweit/>,
- das Projekt „Right of Residence“ <https://www.fluechtlingsrat-lsa.de/ueber-uns/projekte/ror/> v(j)eća za izb(j)eglice Flüchtlingsrat Sachsen-Anhalt e.V.;
- U drugim n(j)emačkim pokrajinama: v(j)eća za izb(j)eglice <http://www.fluechtlingsrat.de/> ili sami nude sav(j)etovanje ili mogu nuditi podršku pri uspostavljanju kontakata sa sav(j)etovalištima i, po potrebi, sa specijalizovanim advokatima/specijaliziranim odvjetnicima.

Dalj(nj)e informacije:

- Ekspertiza o obavezama saradnje/suradnje, Dr. Carsten Hörich i Stud. Iur. Moritz Putzar-Sattler: „Voraussetzungen von Sanktionen bei Nichtmitwirkung im Ausländerrecht“ (Uslovi/Uvjeti za sankcije u slučaju nesaradnje/nesuradnje u n(j)emačkom pravu stranaca) <https://www.fluechtlingsrat-lsa.de/2017/11/9275/>;
- <https://www.fluechtlingsrat-lsa.de/2018/08/ror-gutachten-zu-aufenthaltsmoeglichkeiten-nach-dem-asyverfahren/>;
- https://www.der-paritaetische.de/fileadmin/user_upload/Publikationen/doc/2017-11-13_bleiberecht-2017_web.pdf

INFORMATIVNI LIST O PRIVREMENOM TOLERIRANJU/TOLERISANJU BORAVKA U SVRHU OBRAZOVANJA („AUSBILDUNGSDULDUNG“)

! Zakonske odredbe možete pronaći pod čl. 60.a st. 2. reč. 4. et seq. n(j)emačkog Zakona o boravku (AufenthG).

Što znači „Ausbildungsduldung“ (privremeno toleriranje/tolerisanje boravka u svrhu obrazovanja)?

Postoje razne vrste takozvane „Duldung“ (privremeno toleriranje/tolerisanje boravka). Sa „Ausbildungsduldung“ sm(ij)em ostati u N(j)emačkoj za trajanje obrazovanja. Ako usp(j)ešno završim obrazovanje, nakon istog mogu dobiti „Duldung“ za 2 godine kako bih radio-la u svojoj struci. To se zove „3+2 Regelung“ (regulacija 3+2).

Kada mogu dobiti „Ausbildungsduldung“?

- ✓ Trenutno imam takozvanu „Duldung“, tj. privremeno se moj boravak tolerira/toleriše (prema čl. 60.a, vidi „Duldungspapier“),
- ✓ imam najmanje 14 godina – ne postoji gornja granica starosti,
- ✓ dobio-la sam m(j)esto za obrazovanje (Ausbildungsplatz):
  - ✓ Radi se o kvalificiranom strukovnom obrazovanju za zanimanje („qualifizierte Berufsausbildung“). To je obrazovanje za zanimanje u državno priznatom preduzeću/poduzeću ili slično regulisano/regulirano formalno obrazovanje za zanimanje. To može biti npr. školsko obrazovanje za zanimanje.
  - ✓ Obrazovanje za zanimanje mora trajati najmanje 2 godine. Na kraju istog dobiva se državno priznato ili usporedivo diplomu za to obrazovanje.
- ✓ Raspolažem potvrdom o primanju na obrazovanje za zanimanje:
  - ✓ original ili kopija potpisanih ugovora o obrazovanju/zanatu, ili potvrda o upisu ugovora o obrazovanju za zanimanje u takozvanu „Lehrlingsrolle“ (izvod iz popisa zaključenih/sklopljenih ugovora o obrazovanju za zanimanje)
  - ↳ ili potvrda o pozitivnoj provjeri („Geprüft-Stempel“ (pečat „provjero“) na originalu) ugovora o obrazovanju za zanimanje od strane nadležnog ureda/nadležne komore
  - ↳ ili u slučaju obrazovanja za zanimanje u strukovnoj ili obrtničkoj školi: potvrda o obrazovanju za zanimanje od strane državne ili državno priznate škole.
- ✓ Već sam započeo-la obrazovanje za zanimanje ili će ga uskoro započeti. ! Postoje politički i pravno različita mišljenja o tome kada obrazovanje treba da počne nakon predavanja zaht(j)eva.
  - ▶ Vremenski razmak između predavanja zaht(j)eva i početka obrazovanja za zanimanje različito je regulisan/reguliran u raznim n(j)emačkim pokrajinama i može trajati između 6 sedmica/tjedana i 6 m(j)eseci. Molimo da potražite informativnu pomoć ako postoji potreba za istom.
  - ▶ Moguće je dobiti „Duldung“ za period do početka obrazovnog procesa za „m(j)eru pripreme za zanimanje“.
- ✓ Imam radnu dozvolu,
- ✓ imam pasoš/putovnicu ili zam(j)enski pasoš/zamjensku putovnicu ili zam(j)ensku ličnu kartu/zamjensku osobnu iskaznicu ili putnu ispravu za strance ili druge papire o identitetu (kao npr. kopije pasoša/putovnice ili lične karte/osobne iskaznice, vozačku dozvolu, rodni list, izvod iz registra stanovništva)
- ↳ ili mogu dokazati da sam predao-la (novi) zaht(j)ev za izdavanje pasoša/putovnice, zam(j)enskog pasoša/zamjenske putovnice odnosno zam(j)enske lične karte/zamjenske osobne iskaznice / putne isprave za strance. ! Bitno je da možete dokazati svoj trud oko pribavljanja putne isprave, npr. pismenom potvrdom ili razgovorom u ambasadi Vaše domovine ili putem potvrde o stupanju u kontakt sa državnim službama u Vašoj domovini u svrhu izdavanja putne isprave
- ↳ ili mogu dokazati da u naredno vr(ij)eme neću dobiti ispravu o identitetu od diplomatske misije svoje domovine te da se od mene ne može tražiti da se dalje oko toga trudim (tj. da se to od mene ne sm(ij)e dalje tražiti)
- ↳ ili – u slučaju kompletognog neraspaganja putnom ispravom – mogu dokazati da sam sve pokušao-la da dobijem putnu ispravu i da razjasnim svoj identitet (tj. „da sam ispunio-la zakonsku obavezu saradnje/suradnje“).

INFORMATIVNI LIST O PRIVREMENOM TOLERIRANJU/TOLERISANJU BORAVKA U SVRHU OBRAZOVANJA („AUSBILDUNGSDULDUNG“)

OBAVEZA SARADNJE/SURADNJE („Mitwirkungspflicht“) je većinom vezana za lične/osobne papire.

Što mogu uraditi da se moja saradnja/suradnja prizna?

- ✓ Služba za strance smatra da se ja moram pobrinuti o tome da me se ne može deportirati/deportovati,
- ✓ tu je samo sopstveno/vlastito ponašanje relevantno, a ne ponašanje članova porodice/obitelji,
- ✓ samo su relevantna aktualna kršenja obaveze saradnje/suradnje. Ponašanje iz prošlosti ne sm(ij)e biti navedeno kao razlog ako je trenutno ispunjena obaveza saradnje/suradnje.

Više o tome pod: [Dalj\(nj\)e informacije](#).

! Radna dozvola – zašto ne sm(ij)em raditi?

Radna zabrana može biti izrečena npr. radi „ulaska u N(j)emačku sa ciljem primanja socijalne pomoći“ ili zato što je azil zatražen nakon 31.8.2015. godine a moja zemlja por(ij)ekla kategorizirana je kao „sigurna“ ili zato što se obaveza saradnje/suradnje smatra neispunjrenom.

Što je još bitno?

- ! M(j)erodavan je trenutak kada ste predali zaht(j)ev sa svim traženim dokumentima.
- ! Postoji načelo da sve mora biti dokazano.
- ! Zakon kaže da svi uslovi/uvjeti moraju biti zajedno ispunjeni.
- ! Onda služba za strance treba izdati „Ausbildungsduldung“.
- ! Moguće su iznimke u odnosu na neke propise. Služba za strance takođe(r) ima pravo na sopstvenu/vlastitu proc(j)enu. To važi pogotovo u slučaju kada neki uslov/uvjet nije ispunjen, a mene se ne može držati odgovornim-om za to.

Dalj(nj)i propisi

- ! Služba za strance još nije pokrenula konkretne m(j)ere za završetak boravka.

Što to znači? Takve m(j)ere su npr. zaht(j)ev za izdavanje papira (zam(j)enske) putne isprave ili već određeni termin za deportiranje/deportovanje ili za transfer na osnovu Dublinske/Dablijske konvencije.

Gd(j)e mogu dobiti pomoć? Ako imate pitanja kako ispuniti uslove/uvjete i u vezi pripreme korisno je otići u sav(j)etovalište ili zatražiti podršku advokata/odvjetnika.

Sl(j)eđeća m(j)esta mogu pružati pomoć:

- **U Saskoj-Anhaltu:** sav(j)etovališta odvojenog sav(j)etovanja i davanja usluga „Gesonderte Beratung und Betreuung“ ↗ <https://www.fluechtlingsrat-lsa.de/adressen-und-beratungsstellen/kontakte-landesweit/>,
- projekat „Right of Residence“ ↗ <https://www.fluechtlingsrat-lsa.de/ueber-uns/projekte/ror/> v(ij)eća za izb(j)eglice Flüchtlingsrat Sachsen-Anhalt e.V.;
- **U drugim n(j)emačkim pokrajinama:** v(ij)eća za izb(j)eglice ↗ <http://www.fluechtlingsrat.de/> ili sami nude sav(j)etovanje ili mogu nuditi podršku pri uspostavljanju kontakata sa sav(j)etovalištim i, po potrebi, specijalizovanim advokatima/specijaliziranim odvjetnicima.

Dalj(nj)e informacije: ► Ekspertiza o obavezama saradnje/suradnje, Dr. Carsten Hörich i Stud. Iur. Moritz Putzar-Sattler: „Voraussetzungen von Sanktionen bei Nichtmitwirkung im Ausländerrecht“ (Uslovi/Uvjeti za sankcije u slučaju nesaradnje/nesuradnje u n(j)emačkom pravu stranaca) ↗ <https://www.fluechtlingsrat-lsa.de/2017/11/9275/>; ► ↗ <https://www.fluechtlingsrat-lsa.de/2018/08/ror-gutachten-zu-aufenthaltsmoeglichkeiten-nach-dem-asylyverfahren>; ► Pomoć za rad krovne udruge Paritätischer Gesamtverband: Ausbildungsduldung nach § 60a Abs. 2 S. 4ff. AufenthG („Ausbildungsduldung“ prema čl. 60.a st. 2. reč. 4. et seq. n(j)emačkog Zakona o boravku): Praxistipps und Hintergründe (Sav(j)eti za praksu, pozadine) od Kirsten Eichler, udruga GGUA Flüchtlingshilfe iz Münstera, 2. izdanje 8/2018. ↗ https://www.derparitaetische.de/fileadmin/user_upload/Publikationen/doc/2018-08_ausbildungsduldung-2018_web.pdf